

www.dereta.rs

Urednik izdanja
Aleksandar Šurbatović

Na koricama:
Kikladi noću, ulje na platnu 100 x 70cm, 2016,
kolekcija Westman

Copyright © ovog izdanja *Dereta*
Copyright © Miša Kravcev

Miša Mihailo Kravcev

VELMER,
RAZNOSAČ IDEJA
ili prostije – anđeo slučajnosti

Beograd
2019.
DERETA

*„Veličina trenutka u kome dolazi ideja,
jednaka je značaju svakog pojedinog
koraka čovečanstva.*

Ali, ko su ideje i odakle nam one dolaze.

*Zašto ih u onom prvom deliću samo
osetimo kao beslovesne žaoke, pa tek onda
razmišljamo ili činimo.”*

PROF. SVEVID AJNGRIMSTAJN

OPUS HRF

Postoje ljudi koje život odabere da na njima prikaže svoju moć. Nikola je rođen u jednoj od onih porodica koje nisu prebogate, ali može se reći da su situirani. Imao je relativno srećno detinjstvo. Oduvek je imao nekakvu viziju i nejasnu svest o sopstvenoj posebnosti, ali nijedna okolnost nije ukazivala na to da bi se bilo šta od njegovih, tada nejasnih planova, ubrzo moglo uspešno i ostvariti.

A onda, kako to ponekad biva, počeli su da se ređaju udarci. Prvo mu je umrla tetka koju je jako voleo, a onda je, kao u nekom ružnom snu, veoma brzo ostao bez oba roditelja. Rođaci su ga potom još brže zaboravili i tako je ostao prepušten samom sebi.

Bio je bistar i škola mu je uprkos urođenoj lenjosti veoma lako išla od ruke, ali je prethodno zbog jedne tipične mladalačke gluposti uspeo da izgubi pravo na školovanje i tako je još na samom početku bio prinuđen da zakorači u život kao građanin drugog reda.

I Nikola i Sandra su bili veoma mladi. Kad su se uzeli, bili su puni onog nevinog optimizma koji krasi sve one koji tek stupaju u život. Imali su pregršt planova i očekivali su sreću i izobilje kao nešto što sasvim sigurno mora doći. Ali malo po malo, njihove nade su se gasile i polako nestajale jedna za drugom. I nije trebalo da prođe puno vremena pa da se svi njihovi snovi rasprše i pretvore u Opus Hrf i sve ostalo što ih je okruživalo.

* * *

Na svom skuteru, na kome se vraćao iz grada, uvek je sebi ličio na leptira koji je sa svih strana okružen najezdom skakavaca. Vožnja mu je bila u krvi, ali je stari automobil nasleđen od oca, još davno založio za gomilu dugova, računa i uopšte svega što je koštalo, a toga je u njegovom životu oduvek bilo puno, naravno samo onoliko koliko bi on uspevao da dosegne, ali većito nošen željom da uživa u trenutku i da pruža, naročito Sandri.

Nekoliko nedelja pre toga dobio je novu ideju koja ga je sasvim obuzela. Još za vreme školovanja shvatio je da je obdaren za pisanje i umeo je dobro da se izražava, a posedovao je i široko znanje pošto ga je oduvek mnogo toga zanimalo. Isprva stidljivo, a potom sve intenzivnije, pomislio je da treba da se bavi pisanjem, što se savršeno uklapalo u njegovu koncepciju života bez radnog vremena i onih obaveza koje su ljude pretvarale u mrave, prema čemu je oduvek osećao odbojnost.

Nikola je spadao u one ljude koji nošeni svojim duhom stalno, poput vulkana neprestano proizvode sve te količine emocija, a za takve ljude ponekad sama ideja ili nada, znači isto što i imati.

Čitava ta vizija delovala je moćno i realno, ali on još uvek nije imao u glavi nikakvu konkretnu ideju za delo koje je trebalo napisati, pa čak ni za jednu iz tog nejasnog roja zbrkanih skica u glavi nije imao dovoljno jasnu ideju koja bi ga sama povelala dalje. Ne osetivši da prosto primorava sebe, upao je u groznicu tog traganja i razmišljanja i tačno tu, njegovi zanos razbijali su se kao uporni talasi kada nemoćno nalete na stene, visoke kamene hridi života, sa svim tim pratećim detaljima, koji su krila njegove želje i mašte pretvarali u fronce.

Nije ni primetio kada je tačno stigao blizu kuće, samo je odjedanput postao svestan tišine svuda unaokolo, a negde su iznenada nestali i svi ti automobili kojima je dotad bio okružen. Njegovo predgrađe odisalo je onom neuglednom tugom koloseka koji je već odavno isključen iz saobraćajne mreže. Prislonio je skuter na uobičajeno mesto. Na samom ulazu u dvorište ležale su gomi le šuta od kuće koju su radnici greškom srušili, umesto jedne na sasvim suprotnom kraju ulice.

Ljudi iz njihovog dvorišta nisu se tada previše uzбудili. Jednostavno, postoje mesta na kojima su i neke inače neverovatne stvari sasvim uobičajene i moguće.

Opus Hrf je bila kuća u kojoj su silom prilika stanovali. „E, stvarno je Opus Hrf” – često su govorili jedno drugom kada bi se vraćali iz grada i kada bi ponovo ugledali sve te razjapljene pukotine. To ime je on jedanput odvalio nadahnut totalnim beznađem i zvučalo je tako efektno da je jednostavno ostalo u upotrebi. Nijedno od njih nije znalo tačno značenje tih reči, ali su one savršeno oslikavale svu trošnost i ruiniranost njihovog doma.

Opus Hrf je podsećao na neki stari razvaljeni mlin ili biće koje je nekoliko vekova ranije jednostavno odbilo da umre i ostalo tu da zjapi, moćnije i jače i od najtvrđeg staračkog inata. Obitavalo je tako bez oblika i namene, bez imalo šarma, svrhe ili emocije.

Musavi zidovi, čudom kompaktni, slutili su iz muklih dubina puni slutnje iz ranijih vremena, od kojih je i sam strah utekao glavom bez obzira; oplepljeni prozori stvarali su utisak pećine čija tmina i nije imala svrhu, i koje su tu eto iz čiste pakosti prema najdubljim zakonima ljudske logike.

U unutrašnjosti te tvorevine, kroz nakostrešene zidove, odnekud je uvek duvala promaja. Iz najrazličitijih razloga čitav Opus Hrf se linjao iznutra, otresajući malter, posvuda i, naravno, leti je u njemu bilo nepodnošljivo vruće a zimi hladno.

Da bi došao do ulaza u svoj stan, Nikola je morao da prođe duž čitavog dvorišta. Tako je neminovno bio izložen upornom i drskom pogledu babe Kanete, koji mu je uvek izazivao osećaj nelagodnosti. Ona i njen pogled, pun urođene zlobe i pakosti, bili su sastavni deo čitavog prostora. Provodila je dane u dvorištu, groteskno ustoličena u jednoj prastaraj fotelji iz koje je neumorno odmeravala sve što je oko nje davalo znake života.

Iz drugog dela dvorišta napadno mu se cerio Maks, valjda iz želje da se druži ili krajnje zbunjen između radoznalosti i komuniciranja, puštajući glasno, kao i uvek u sličnim prilikama, one zvuke koji dopiru iz dubine debelog creva – što je zajedno sa tom prilično upadljivom onomatopejom osmeha na licu trebalo da predstavlja pozdrav. Na isti način je pozdravljao i poštara pri retkim i neredovnim dolascima u njihov kraj, i uvek kada bi ih puštao, a da niko toga časa nije kročio u dvorište, svi bi znali da je poštar tu negde iza ugla i da samo što nije došao.

Maks je bio baba Kanetin sin, nesrećno biće gotovo bez imalo razuma i sa svojih četrdeset godina i postupcima dvogodišnjeg majmuna, koji su često izazivali decidirano negodovanje, pa čak i ugrožavali okolinu u kojoj je živeo, izazivao je manje-više odbojnost kod svih ljudi, osim u nekim retkim situacijama kod njegove majke – ali su čak i ti minimalni izlivi materinske ljubavi jedino bili dokaz da je čovek u dubini duše ipak samo životinja kojom gospodare nagoni.

Ipak, jedna njegova druga osobina, navodila je na razmišljanje. Maks je najblaže rečeno obožavao kišu i uvek bi je dočekivao penjući se na jedno staro isluženo korito i skidao sa sebe gornju odeću bez obzira na godišnje doba, prepuštajući se tako u potpunosti blagodetima tog vlažnog nebeskog dodira. Međutim, i svaki put kada bi neka komšinica u dvorištu skidala prostrt veš sa konopca, Maks bi se peo na svoje korito i nestrpljivo zverao gore-dole po nebu, takođe, skidajući odeću, tako da se definitivno moglo zaključiti kako u njegovim mislima ipak ima izvesne povezanosti.

Nasmejavao se u sebi. Ma koliko duboke i ma kakve bile njegove misli, Opus Hrf je sve nadjačavao svojom neprekidnom emisijom na moćnim predajnicima i sa svim svojim pratećim bićima.

„Stigao si” – rekla je Sandra uobičajeno i jednostavno, sa onim svojim poznatim osmehom, iskrenim i iz duše, pomalo nestašnim. Upravo je nameravala da krene u dvorište i pokupi veš, i bila je lepa, kao što je uvek, bez ikakve šminke. Samo njeno prisustvo i taj njen osmeh, uvek su spontano izmamljivali i njegov, ali sada pojačavajući i neki nejasni vrtlog između odgovornosti, želje za nekim rešenjem i najiskrenijom bliskošću.

U jednostavnoj kućnoj haljini kretala se poput kraljice, lako i gotovo nečujno, naročito sevajući listovima koji su se završavali izvajanim zglobovima i lepo oblikovanim, oblim petama. Uopšte, njena garderoba bila je sa ukusom, ali po njegovom mišljenju krajnje skromna i jednostavna. To ga je posebno bolelo. Želeo je da joj pruži sve i uvek je posmatrao kao kraljicu. Jednom, ne tako davno, pozeleo je da joj kupi elegantne i skupe damske cipele i zahvaljujući svojoj snalažljivosti, koja mu je neretko olakšavala stvari, uspeo je u svom naumu. Te cipele se nisu mogle nositi svakodnevno, i među ostalim njenim stvarima štrčale su kao uljez iz nekog drugog sveta, ali je on tada bio beskrajno zadovoljan. Samo jednom je uspeo da je nagovori da ih obuže, kada je išla u posetu majci. Toga dana je iznenada počela jaka kiša koja

nije prestajala čitavog poslepodneva. Bio je već mrak kada je ugledao kako se vraća kući. Gacala je po tamnom i lepljivom blatu koje je šljiskalo. Nosila je svoje nove cipele u ruci. Svuda oko nje, po baricama je plivalo raznovrsno đubre i sa svih strana su je opkoljavale kuće, pod čijom su težinom ležale izuvijane tesne ulice. Musave četvorougaone kreature od cigala, iznikle na pravdi boga iz nekog zlog semena, do vrha pune čovekolikim bednicima, kakvi su možda neumitno postajali i njih dvoje.

Donela je svoje damске cipele, sasvim čiste, sačuvavši im tako bar delić dostojanstva. Tiho i ćutke ih je odložila u sanduk sa njihovom ostalom obućom, gde su uglavnom nastavile da obitavaju. Kao pariska madam sedamnaestog veka, koja je ironijom sudbine sahranjena na nekom seoskom groblju, u brdima Avganistana.

Ponovo ga je nešto jače od njega utapalo u nove misli i vrtloge. Na kraju stočića, stajalo je nekoliko papira na kojima je prethodnih dana zapisivao svoje ideje. Soba je bila dovoljno mala i iz svakog ugla je kroz prozor zjapilo dvorište, kao neki obavezni poreski dodatak čitavom utisku. Sandra je upravo dovršavala skupljanje veša. Naravno, Maks je već bio skinuo majicu dopola i

sa izrazom najpotresnije zbunjenosti krišom virio u nebo.

Vratio je pogled na papire koji su bili gotovo prazni, sa nekolicinom nečitkih beleški, zapisanim još pre nekoliko dana. Negde malo dalje, u njihovom naselju, usred grada i usred bela dana, čudnim isprekidanim kastratom zakukurikao je petao. Takođe, u daljini vrištala su nevidljiva raspuštena deca koja su imala sve uslove da postanu isti onakvi kakvi su bili i njihovi roditelji. Umoran, seo je na kauč i naslonio se na njega, tupo gledajući u Maksa, koji je sa izrazom beslovesne kućne životinjice suznih očiju energično zverao gore.

Tako je sedeo i kada je Sandra, noseći korpu sa obe ruke, ušla u sobu. Imala je predivne oči, uvek sa malom nestašnom iskrom, punom života. Baš ništa iz njene fizionomije nije ukazivalo ka onom intelektualnom i fizičkom raspadanju lika, koje dolazi od napornog ili monotonog življenja.

„Nešto nam danas ne ide?” – pogledala ga je. „Stvarno ne znam odakle ti to” – ironično je podigao desnu šaku uz cinični osmeh, kao što je obično radio u takvim prilikama.

„Ej, ljubavi... Hvataj!” – rekla je i brzo spustivši korpu, iznenada se sama bacila kroz vazduh, preko cele sobe i pravo prema njemu. Morao je

brzo da reaguje da bi je u poslednji čas uhvatio u naručje, mahinalno ispruživši rukama. Ali nije imao vremena da se pribere. Odmah čim je sletela, unela mu se u lice svojim razoružavajućim osmehom, koji kao da je svakoga trena mogao da eksplodira od naboja te silne ozarenosti.

„Frrrrr” – oglasila se ona dugim kotrljajućim „r”, kao mačka koja ovoga puta radosno zove u zagrljaj.

„E, slušaj ovo. Jutros je u dvorište opet dolazio onaj bivši muž babe Kanete, što se stalno kače, i slušaj” – već se zarazno smejala, uspravivši se malo, zanesena pričom i pripravna da imitira – „nešto su se opet džapali i on je pita – Je li, gde ti je onaj brat Kiklop, što mu fali jedno oko?” – smejala se, prosto ne verujući da su svi ti groteskni detalji koje sada prepričava zaista istina iako ih je videla svojim očima. Aludirao je na slučaj kada je baba Kanetin brat, navodno vrhunski odžačar, zaista izgubio oko čisteći njihov odžak.

Prepričavajući, sve vreme je blistala i smejala se između reči, povremeno mlatarajući rukama i žmureći. Glas joj je, čak i ovako isprekidan smehom, zadržao onu posebnu intonaciju, koja ga je većito ispunjavala.

„A ona se ovako podbočila...” – živahno je gestikulirala. „Pa šta! I Napoleon je bio bez oka!” – i tu se prosto zacenila zbog ovolikog neznanja njihove komšinice.

„Napoleon, dobro je. Da, a Kutuzov je nosio žute hosen tregere i jeo škampe na desno uvo... sto posto, radili mu portret, levu stranu Mocart, a desnu Vilijam Tel... ili neko od njegovih učenika” – resignirano je odmahnuo rukom i nabrao obrvu, ponovo tražeći očima neku tačku napolju.

Sandra ga je nestašno posmatrala iskosa. „Još razmišljaš da pišeš roman o onom usamljenom mudracu u močvari?” – nasmejala se. Začikavala ga je bez zlobe.

„Ne mlati” – pogledao je strogo, ali nemoćan da prikrije osmeh, jače joj stegnu rame. Sandra ga je još malo posmatrala, pa ga je onda poljubila u jagodicu i privila mu se na grudi. Jedno vreme su ćutali i pušili, ugodno privijeni jedno uz drugo. Za to vreme, u dvorištu se nešto čudno dešavalo sa Maksom. Više nije iščekivao kišu i sada je hodao ukруг i mlatarao rukama kao da želi da poleti, a onda je iznenada pustio čudan prodoran krik. Taj krik delovao je na njega kao kada u letnjoj vrelini negde iznenada bukne požar, pa se brzo raširi unaokolo. Opčinjen sopstvenim zvukom, zastajao

bi i svesrdno ponavljao istu radnju, ushićen svojim najnovijim otkrićima, a onda se prenuo kao da ga je udarila moćna nevidljiva struja i neočekivano otrčao negde izvan dvorišta.

Onda je sve utihnulo. Nikola je pomislio kako eto čak i Maks može doći do neke kapitalne ideje, ali ipak to nije izgovorio. Iznenada, primetio je kako je dim njegove cigarete dobio neku neobično plavičastu boju i to mu je namah privuklo pažnju, a onda je sve više počeo da oseća neku novu atmosferu u sobi, koja je bila prisnija i imala je u sebi nešto vilinsko.

Sandra se zagledala prema otvorenom prozoru. Sunce je već bilo nisko i ulazilo je u sobu pod onim svojim uglom kada stvara paperjastu i meku belinu. Magla duvanskog dima je klizila napolje, prateći zrake sunca.

U jednom momentu učinilo joj se kako su ti slojevi dima na prozoru iznenada dobili neku neobičnu plavičastu nijansu i taman je zaustila da mu to kaže kada je on preduhitrio.

„A možda ideje i nisu u ljudskoj moći. Možda ih raznosi neki mali dobri duh koji luta po svetu i donosi ih ljudima.”

Ona ga je iznenađeno pogledala: „A zašto baš dobri duh? Zašto ne čovečuljak? Mali, simpatični

čovečuljak” – odvrátila mu je ne znajući ni sama zašto je to rekla i kako joj je to palo na pamet.

„Da, u pravu si, čovečuljak, i zove se... Vilimer!”

„Vilimer? Ne sviđa mi se ime.”

„Dobro ajde, zove se Velmer! Mali Velmer koji je proziran i plavičast i izgleda kao da je sačinjen od dima... I pojavljuje se u vidu plavičaste magle, a samo ponekad uzme svoj pravi oblik.”

„I po tebi je taj Velmer zaslužan za sve velike ideje?”

„Velike, zašto samo velike, zašto ne sve... Zar u biti male ideje nisu slične velikim... Pazi, da li si ti ikada razumela same ideje, ne ti ih samo ose tiš u trenu, nevidljive su, na primer gledaš u ovu pepeljaru i onda smisliš nešto što nema nikakve veze sa njom... U stvari... čekaj... da, same ideje dobijaš u trenu, a posle samo razmišljaš o njima... Čekaj, čekaj... a možda svetom stalno kruže jedne iste ideje, a onda razni ljudi o njima različito razmišljaju. Naravno, ista ideja navodi i na slična razmišljanja.”

„Misliš ono, ljudi uvek prolaze, a ideje uvek ostaju.”

„Da, ali pazi...” – u maniru naučnika zadržao je misao kažiprstom – „pazi, samo one kratke

žaokice koje nas ubodu svaki put kada nešto smislimo... zar se i tebi ponekad ne učini da je tako... a da li sam Velmer uzima tada oblik i same asocijacije, ili... ili su ideje nešto drugo... Da, one su možda mala, sićušna živa bića i ne razumemo ih jer govore na svom jeziku... a u stvari on ih samo raznosi. I kada neko treba da umre, on ih iznese iz njega, pa ih odnese nekom drugom” – osmehnuo se – „a zamisli kada bi stvarno bilo tako, sve velike tvorevine čovečanstva doneo je u stvari jedan čovečuljak, koji pritom možda mašta da jednoga dana postane anđeo, ili u najmanju ruku anđeo čuvar.”

Sandra se uspravila i uzjahala mu kolena, iskreno ozarena: „Vidiš, to uopšte nije loša ideja.”

„Misliš za pisanje” – ton mu se tu najedanput promenio – „... misliš da bi to bila dobra ideja za pisanje, ne, nema šanse, nije to to..”

„Onda ništa, čekaj da te poseti Velmer” – vedro se nasmejala.

„To i radim” – slegnuo je ramenima, sa nejasnim izrazom i nejasnim osećanjem u sebi.

* * *

Noći su u njihovoj sobi bile veoma mračne i tihe. Sandra je već spavala, dok je Nikola ležao na leđima, širom otvorenih očiju. Bio je zabrinut i nije mogao da zaspi. Razne misli su mu se prelivale po glavi, kao voda kada se nosi u nekoj velikoj posudi. Gledao je u tamu i samo bi s vremena na vreme teško uzdahnuo. Sa svih strana je osećao samo beznađe, duboko i muklo, u onom svom punom značenju.

Onda su se iz dvorišta začuli povici i tišina se u trenu probudila. Valjda je stari Simon idući na česmu neoprezno ostavio otvorena vrata od svog stana. Uprkos noći, Maks je iskoristio taj trenutak nepažnje i zavukao mu se u orman. Ukućani su sada pokušavali da ga izmame odatle i svi su vikali uglas, galameći sve jače.

U prvom trenutku, Nikola se uplašio da će sada ova buka sigurno probuditi Sandru, ali to se valjda nekim čudom nije dogodilo. Samo se za

momenat trgla u snu kada su odjeknuli prvi povi-
ci, a onda je nastavila spokojno da diše.

Odahnuo je. Nije želeo da se Sandra probudi
i iznova gleda sve to što se dešavalo. Dok su dani
nekako proticali, noći su u sebi nosile svu težinu
istine.

Gužva koja je sada nastala u dvorištu, bila je
česta pojava. Maks je osećao neku neobjašnjivu
naklonost prema ormanima, policama i šifonje-
rima svih vrsta i bilo je dovoljno da neko samo
nakratko ostavi otvorena vrata i on bi se nevero-
vatnom brzinom stuštio unutra i odmah se zatva-
rao u orman. Posle bi ga svi ukućani satima isteri-
vali odatle, psovali ili vabili čokoladom, dok je on
tužno i grčevito odbijao da napusti taj svet orma-
na, koji mu je očigledno na neki poseban način
bio veoma blizak.

„Ljudi, ušao u orman.”

„Ženo, daj peglu.”

„Jebo te otac.”

U mraku su se belasale mnoge prilike u spa-
vaćicama i pidžamama. Među ostalim glasovima,
jasno se raspoznavalo baba Kanetino kreštanje.
U opštoj gužvi se zatekla i žena prodavca lozova,
koji je, takođe, istrčao napolje i počeo da je tuče.
Onda su se još neki pobili.

Nikola više nije mogao da zaspi. Sve oko njega je bila surova stvarnost, lavirint iz koga nije bilo izlaza. Opus Hrf i svi njegovi zli duhovi.

Hvala bogu, Sandra je još uvek mirno spavala. Uspravio se na jastuku i tiho upalio cigaretu. Drugom rukom je napipao krstić koji je nosio oko vrata, sećajući se koliko su ga volele njegove pokojna majka i tetka.

Bila je još duboka noć, kada se Sandra sasvim slučajno trgla iz sna. Ležala je na boku, leđima okrenuta Nikoli. Najednom je snažno osetila prisustvo nečeg nepoznatog iza sebe. U momentu se potpuno rasanila. Nije smela da se okrene i pogleda. Čekala je, ne znajući ni sama šta. Onda je skupila hrabrost i brzo se okrenula. Ostala je zapanjena prizorom koji joj se ukazao. Nikola je ležao na leđima, bez pokrivača. Telo mu je od glave do pete bilo obavijeno nekom čudnom svetlošću. Imala je fluorescentan sjaj i bila je plavičasta i hladna.

Začudo, nije više osećala nikakav strah. Gledala je kao u transu, nemoćna da skrene pogled sa njegovog tela. Grudi su mu se sasvim normalno dizale i spuštale. Ni u izrazu lica mu nije bilo ničeg nesvakidašnjeg. I samo da nije bilo te plavičaste izmaglice što ga je u celosti prekrivala, izgledao bi kao da sasvim obično spava, najmirnijim snom.

Zurila je, osećajući nešto prisno u toj čudnoj svetlosti, a onda je iznenada savladao silan umor i opet je zaspala, snom koji je donosio zaborav.

Miša Mihailo Kravcev
VELMER, RAZNOSAČ IDEJA

Za izdavača

Dijana Dereta

Lektura i korektura

Dijana Stojanović

Likovno-grafička oprema

Marina Slavković

Prvo DERETINO izdanje

ISBN 978-86-6457-271-2

Tiraž

1000 primeraka

Beograd 2019.

Izdavač / Štampa / Plasman

DERETA doo

Vladimira Rolovića 94a, 11030 Beograd

tel./faks: 011/ 23 99 077; 23 99 078

www.dereta.rs

Knjižara DERETA

Knez Mihailova 46, tel.: 011/ 26 27 934, 30 33 503

CIP – Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

821.164.41-31

КРАВЦЕВ, Михаило, 1962–

Velmer, raznosač ideja : ili prostije – anđeo slučajnosti /
Mihailo Miša Kravcev ; [ilustracije Mihailo Miša Kravcev]. –
1. Deretino izd. – Beograd : Dereta, 2019 (Beograd : Dereta).
– 179 str. ; 18 cm

Tiraž 1.000.

ISBN 978-86-6457-271-2

COBISS.SR-ID 279739148